

Số: /UBGSTCQG

Hà Nội, ngày 29 tháng 01 năm 2015

**BÁO CÁO
TRIỂN VỌNG KINH TẾ NĂM 2015**

(Tài liệu phục vụ phiên họp Chính phủ tháng 01/2015)

- *Tháng 1/2015, IMF và WB đều hạ dự báo tăng trưởng kinh tế thế giới 2015 so với các dự báo trước của mình, lần lượt ở mức 3,5% và 2,6%¹. Tốc độ tăng trưởng thương mại toàn cầu thấp hơn nhiều so với giai đoạn trước khủng hoảng; xu hướng lạm phát và lãi suất thấp khiến các chính sách kích thích kinh tế kém hiệu quả. Điểm sáng lớn nhất của kinh tế thế giới 2015 là sự phục hồi mạnh mẽ của kinh tế Mỹ và tác động tích cực đến sản xuất và tiêu dùng do giá dầu giảm. Ngoài ra, sự giảm tốc tăng trưởng mạnh của Trung Quốc, chương trình kích thích kinh tế thiếu hiệu quả của EU và Nhật là nguyên nhân khiến kinh tế giới 2015 phục hồi chậm lại.*
- *Trong nước, CPI tiếp tục giảm trước sức ép của giá hàng hóa thế giới giảm (trong đó có giá dầu). Tuy nhiên, tăng trưởng hoàn toàn có thể đạt mục tiêu đề ra nhờ cải thiện ở khu vực sản xuất và tiêu dùng;*
- *Niềm tin kinh doanh, đầu tư cải thiện mạnh mẽ nhờ cam kết và nỗ lực cải cách thủ tục hành chính, cải cách thể chế và chương trình tái cơ cấu.*

¹ IMF hạ 0,3 điểm phần trăm so với báo cáo trước đó vào Tháng 10/2014, dự báo tăng trưởng ở mức 3,5%; WB hạ 0,4 điểm phần trăm so với báo cáo vào Tháng 6/2014, dự báo tăng trưởng ở mức 3,0%

I. KINH TẾ THẾ GIỚI 2015

Tháng 1/2015, IMF và WB đều hạ dự báo tăng trưởng kinh tế thế giới 2015 so với các dự báo trước của mình, lần lượt ở mức 3,5% và 2,6%². Một số nhân tố tác động tới tăng trưởng toàn cầu năm 2015 và tác động tới kinh tế trong nước:

(i) Thương mại và đầu tư toàn cầu sụt giảm, chỉ tăng trưởng ở mức 3,1% trong năm 2014 và dự báo 4% trong năm 2015; thấp hơn nhiều so với mức tăng trưởng bình quân 7% giai đoạn trước khủng hoảng 2007 và mức tăng bình quân 5,2%/năm của 20 năm trở lại đây (WTO).

(ii) Giá dầu và giá hàng hóa giảm. Giá cả hàng hóa thế giới năm 2015 sẽ tiếp tục ở mức thấp theo đà giảm của năm 2014. Giá ngô và lúa mì giảm lần lượt 11,5% và 3,1%³. Giá dầu thô sụt giảm mạnh nhất trong vòng 4 năm qua, các tổ chức tài chính thế giới dự báo giá dầu thô bình quân năm 2015 ở mức 50-60USD/thùng.

(iii) Lạm phát thấp tại nhiều quốc gia và khu vực. Eurozone lạm phát -0,2%, tương đương với giai đoạn cuối năm 2009; chỉ số giá của Nhật giảm mạnh kể từ Tháng 11/2014; lạm phát của Trung Quốc cũng chỉ ở mức 1,5%, mức thấp nhất trong 5 năm gần đây. Xu hướng lạm phát thấp và giảm lạm phát này sẽ khiến các chính sách kích thích kinh tế trở nên khó khăn hơn.

(iv) Đồng USD tăng giá. Kinh tế Mỹ phục hồi tích cực và trở thành hy vọng cho sự phục hồi kinh tế toàn cầu 2015 nhờ tiêu dùng và đầu tư, dự báo GDP đạt 3,6% (IMF). Phục hồi kinh tế giúp đồng USD tăng giá⁴, Mỹ đã cắt giảm dần và ngừng gói nới lỏng định lượng QE3 và dự kiến tăng lãi suất đồng USD; Nhiều đồng tiền điều chỉnh mất giá như đồng NDT, YEN, EUR.

(v) Sự giảm tốc mạnh trong tăng trưởng kinh tế của Trung Quốc. Năm 2015, IMF hạ dự báo tăng trưởng của Trung quốc xuống còn 6,8%, giảm 0,3 điểm phần trăm so với dự báo trước đó; nền kinh tế này tiếp tục suy giảm do đối mặt với nhiều bất cân đối lớn về vĩ mô và tài chính.

(vi) Tăng trưởng đáng thất vọng ở Châu Âu và chính sách kích thích tăng trưởng không hiệu quả của Nhật.

(vii) Xung đột và căng thẳng địa chính trị tiếp tục diễn biến xấu ở nhiều quốc gia và khu vực.

² IMF hạ 0,3 điểm phần trăm so với báo cáo trước đó vào Tháng 10/2014, dự báo tăng trưởng ở mức 3,5%; WB hạ 0,4 điểm phần trăm so với báo cáo vào Tháng 6/2014, dự báo tăng trưởng ở mức 3,0%

³ Theo dự báo của ngân hàng Morgan Stanley.

⁴ Chỉ số giá đồng USD so với rổ các ngoại tệ mạnh khác DXY tại 26/01/2015 đạt 94,6 điểm, mức cao nhất trong 5 năm qua.

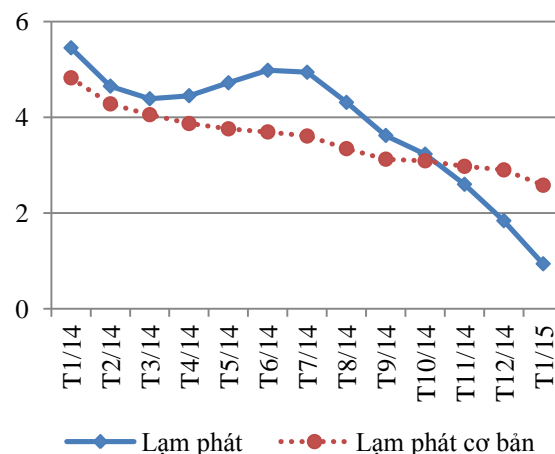
II. KINH TẾ TRONG NƯỚC

1. Lạm phát ở mức thấp trước sức ép suy giảm giá dầu và giá hàng hóa

- Chỉ số giá tiêu dùng (CPI) tiếp tục đà giảm. Lạm phát cơ bản (dựa trên CPI so với cùng kỳ loại trừ giá lương thực, thực phẩm, giá hàng hóa cơ bản và dịch vụ công) đã giảm xuống 2,6% sau 4 tháng (từ tháng 9 đến tháng 12/2014) ổn định quanh mức 3%. Kết quả này cùng với việc lạm phát cơ bản bình quân các năm qua giảm mạnh⁵, UBGSTCQG nhận định lạm phát cơ bản năm 2015 sẽ ở mức khoảng 3%.

- Trong điều kiện các yếu tố khác không đổi, UBGSTCQG dự báo việc giảm giá dầu thô năm 2015⁶ sẽ tác động làm CPI bình quân năm 2015 giảm khoảng 1,1 điểm phần trăm so với lạm phát bình quân năm 2014⁷ và đạt khoảng 3%.

Hình 1: Lạm phát và lạm phát cơ bản 01/2014-01/2015, % tăng CPI so cùng kỳ

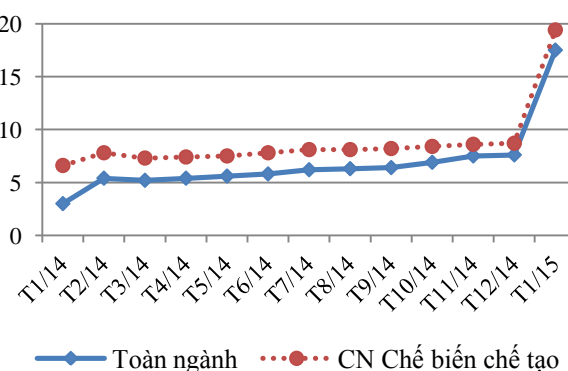

Nguồn: TCTK và tính toán của UBGSTCQG.

2. Sản xuất và tiêu dùng tiếp tục được cải thiện

- Chỉ số sản xuất công nghiệp (IIP) tháng 1/2015 tăng cao so với cùng kỳ; IIP tăng 17,5% so với cùng kỳ, trong đó công nghiệp chế biến chế tạo tăng 19,4%, cao hơn nhiều so với mức tăng của tháng 1/2014 và mức tăng bình quân các tháng của năm 2014. Mức tăng này một phần do yếu tố mùa vụ tại Tháng 1/2014 (Tết Nguyên đán) trong khi tháng 1/2015 không có yếu tố mùa vụ này nhưng cũng là dấu hiệu cho thấy nền sản xuất tiếp tục phục hồi.

Hình 2: Chỉ số sản xuất công nghiệp, bình quân tháng so với cùng kỳ, %

Nguồn: TCTK

⁵ Lạm phát cơ bản bình quân các năm 2012, 2013, 2014 lần lượt là: 8,78%, 4,76%, 3,63%.

⁶ Theo WB, giá dầu thô bình quân tháng bình quân năm 2014 là 96,2 USD/thùng và dự báo giá dầu bình quân năm 2015 là 53,2 USD/thùng.

⁷ Lạm phát bình quân năm 2014 là 4,09%

- Tham khảo chỉ số PMI (HSBC) cho thấy điều kiện sản xuất tiếp tục được mở rộng. Chỉ số PMI tháng 12/2014 đạt 52,7 điểm – cao nhất kể từ tháng 4/2014. Đồng thời, chỉ số giá cả đầu vào tháng 12/2014 dưới 50 điểm và là tháng có tốc độ giảm mạnh nhất trong vòng 2 năm rưỡi. Giá cả của các nhà cung cấp thấp hơn, chi phí vận chuyển giảm, và chi phí nhiên liệu giảm được cho là đã làm giảm chi phí sản xuất.

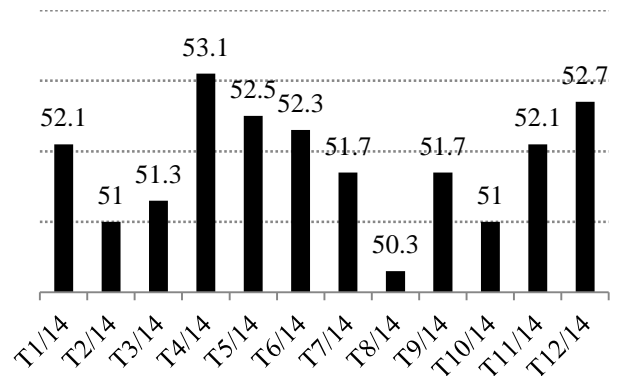
- Tiêu dùng tăng mạnh mặc dù tháng 1/2015 không phải là tháng có yếu tố mùa vụ (Tết Nguyên đán). Tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ tiêu dùng tháng 1/2015 loại trừ yếu tố giá ước tăng 11,95% so với cùng kỳ, cao hơn nhiều so với cùng kỳ các năm trước kể từ năm 2011⁸.

- Niềm tin kinh doanh và đầu tư được củng cố và duy trì vững chắc. Cải cách hành chính và thể chế mạnh mẽ theo hướng cải thiện môi trường kinh doanh, đầu tư theo hướng thị trường, bình đẳng, minh bạch hơn đã duy trì và củng cố vững chắc niềm tin kinh doanh, đầu tư trên thị trường.

Chỉ số BCI về niềm tin kinh doanh của các doanh nghiệp Châu Âu tại Việt Nam tăng mạnh kể từ quý 4/2013, đạt 78 điểm tại quý 4/2014; mức cao thứ hai kể từ năm 2010.

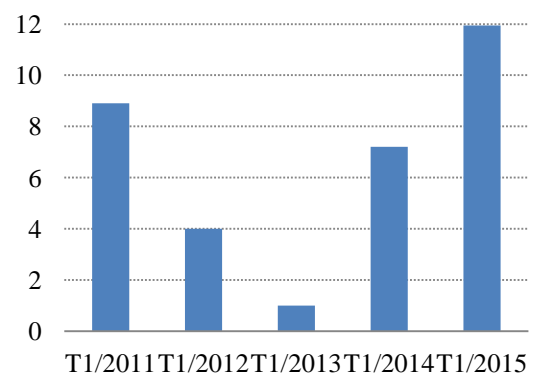
Trên TTCK, bất chấp sự kiện biến Đông và sự bất trắc của kinh tế thế giới,

Hình 3: Chỉ số PMI năm 2014

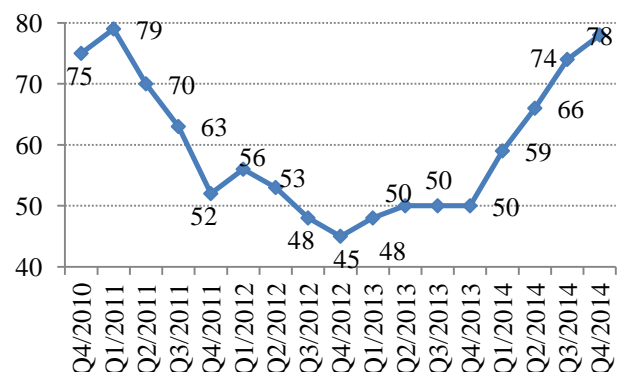
Nguồn: HSBC

Hình 4: Bán lẻ hàng hóa và doanh thu dvtđ tháng 1 các năm 2011-2015 (loại trừ yếu tố giá, so với cùng kì, %)

Nguồn: TCTK

Hình 5: Chỉ số niềm tin kinh doanh Q4/2010-Q4/2014

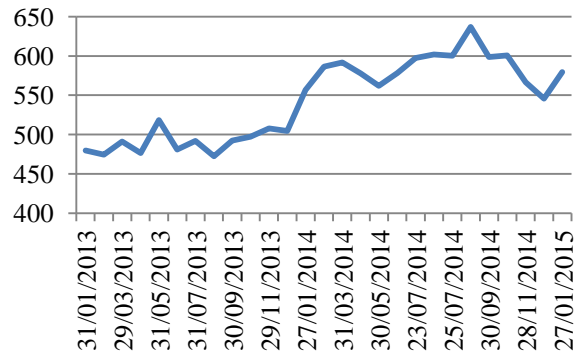

Nguồn: Hiệp hội doanh nghiệp Châu Âu tại Việt Nam

⁸ Tổng mức bán lẻ hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng tháng 1 loại trừ yếu tố giá các năm từ 2011 đến 2014 lần lượt là: 8,9%; 4%; 1% và 7,2%.

chỉ số VNIndex tăng 8% trong năm 2014. Tính đến 27/01/2015, VNIndex tiếp tục xu thế phục hồi tăng 6% ; sự phục hồi này nhờ vào giá xăng dầu giảm, nhà đầu tư nước ngoài có dấu hiệu giải ngân trở lại đầu năm 2015. Điều này cho thấy niềm tin đầu tư và kinh doanh ngày một cải thiện và củng cố vững chắc.

Hình 6: Chỉ số VNIndex 2013-2015

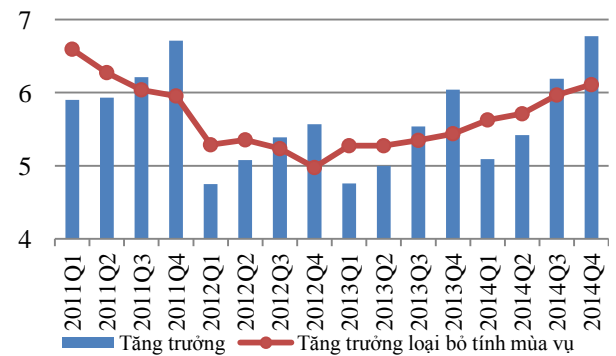

Nguồn: Vietstock

3. Phân tích tăng trưởng theo chu kỳ và dự báo tăng trưởng 2015

- Tăng trưởng phục hồi rõ nét. Tốc độ tăng trưởng GDP hàng quý (sau khi bỏ tính mùa vụ) duy trì xu hướng tăng kể từ quý 2/2014. Xu hướng này rất rõ nét dựa trên phân tích yếu tố chu kỳ của tăng trưởng⁹.

Hình 7: Tăng trưởng và tăng trưởng loại bỏ tính mùa vụ Q1/2011-Q4/2014, % tăng GDP giá 2010 so cùng kỳ

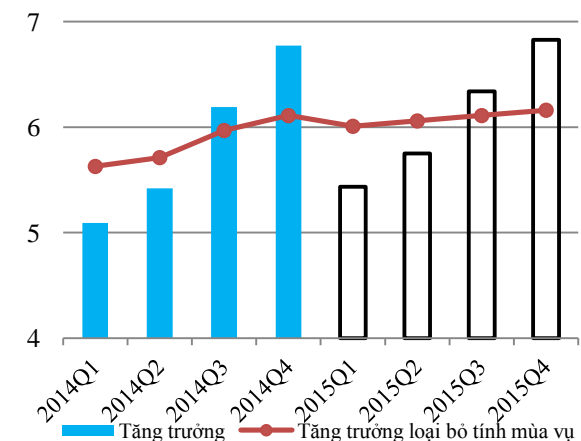

Nguồn: TCTK và tính toán của UBGSTCQG.

UBGSTCOG nhận định mục tiêu tăng trưởng năm 2015 là hoàn toàn khả thi.

Dựa trên phân tích định lượng, UBGSTCQG dự báo tốc độ tăng trưởng quý 1/2015 sẽ là 5,4%, cao hơn cùng kỳ 2014. Xu hướng này sẽ tiếp tục trong các quý tiếp theo và mục tiêu tăng trưởng 6,2% cả năm 2015 là khả thi.

Hình 8: Dự báo tăng trưởng hàng quý 2015, % tăng GDP giá 2010 so cùng kỳ

Chú thích: 2015 là số dự báo của UBGSTCQG bằng phương pháp kinh tế lượng

⁹ Tăng trưởng GDP hàng quý được phân tách thành 4 thành phần: (i) tăng trưởng do xu thế; (ii) tăng trưởng do tính mùa vụ; (iii) tăng trưởng do chu kỳ; (iv) tăng trưởng do tác động của chính sách hoặc môi trường kinh tế thế giới.

III. KIẾN NGHỊ CHÍNH SÁCH

Thứ nhất, CPI tiếp đà suy giảm, dự báo CPI bình quân và CPI lõi ở mức 3% trong năm 2015, đây là cơ hội để Chính phủ và các cơ quan ban ngành xem xét điều chỉnh giá của một số mặt hàng mà không tạo biến động lớn trên thị trường và nền kinh tế.

Thứ hai, giá xăng dầu giảm là cơ hội giảm chi phí vận tải (là chi phí đầu vào quan trọng); việc sớm giảm chi phí vận tải có tác dụng lan tỏa tốt trong nền kinh tế đối với cả sản xuất và tiêu dùng.

Thứ ba, đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết 19, việc kiểm soát hàng lậu hàng kém chất lượng là yêu cầu cấp thiết để nâng cao năng lực cạnh tranh doanh nghiệp trong nước. Nhà nước cần có giải pháp đồng bộ tăng cường kỷ luật thị trường, kiểm soát biên mậu và kiểm soát thị trường; đảm bảo môi trường sản xuất kinh doanh cạnh tranh lành mạnh.

Thứ tư, năm 2015 là năm nhiều Luật và Luật sửa đổi có hiệu lực. Nỗ lực đổi mới thể chế thông qua sửa đổi và ban hành nhiều dự luật năm 2014 đã mang lại kết quả tích cực về niềm tin kinh doanh, đầu tư và tiêu dùng do các bộ Luật đã ban hành nhìn chung tiếp cận theo hướng: bảo vệ nhà đầu tư, doanh nghiệp, người tiêu dùng; minh bạch thông tin; nâng cao trách nhiệm giải trình; chú trọng công tác giám sát. Do vậy, để các bộ Luật được hiện thực hóa một cách hữu hiệu, cần nhanh chóng ban hành các văn bản quy phạm dưới Luật theo hướng tinh thần của Nghị quyết 01; đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết 19.

Thứ năm, trong bối cảnh kinh tế thế giới duy trì mức lãi suất thấp, nới lỏng chính sách tiền tệ và tài khóa, để tiếp tục hỗ trợ khu vực doanh nghiệp tăng năng lực cạnh tranh, việc xem xét tiếp tục giảm lãi suất cho vay là cần thiết và nhiều ý nghĩa.

Thứ sáu, đồng USD tăng giá, nhiều loại tiền khác đã giảm giá trị như đồng NDT, YEN, EUR; điều này sẽ tạo áp lực nhất định lên tỷ giá năm 2015. Do vậy, cần xem xét cân nhắc thực hiện chính sách tỷ giá linh hoạt nhằm đảm bảo ổn định hơn cho nền kinh tế.

ỦY BAN GIÁM SÁT TÀI CHÍNH QUỐC GIA